

Metoder för additionsberäkningar

Grunden för att du ska bli framgångsrik i matematik ligger i att du har en bra känsla för huvudräkning. Därför får ni först några metoder för smidig huvudräkning av oss på gratismatte.se och därefter visar vi beräkningar med algoritmer, eller uppställningar som det ofta kallas.

Huvudräkningsmetod 1:

Hur mycket blir $47+5$?

Jo, tänk på att $7+5$ alltid blir 12. Därför kommer också $47+5$ att ha entalssiffran två. $47+5=52$.

Använd samma metod och beräkna $77+8$. Du ska veta att $7+8$ alltid blir 15 och därför kommer $77+8$ att ha entalssiffran 5. Därför blir $77+8=85$.

Huvudräkningsmetod 2:

Vad blir $80+60$?

$8+6$ är alltid 14. Därför blir $80+60=140$.

Använd samma metod och beräkna $90+80$. Du ska veta att $9+8$ alltid blir 17 och därför kommer $90+80$ ge summan 170. Detta sätt att *kolla nollan* kommer du att ha ännu mer nytta av i multiplikation framöver!

Huvudräkningsmetod 3:

Hur mycket blir $48+86$?

Om du flyttar över 2 från 86 till 48 får du en enklare beräkning: $50+84$. För tydlighetens skull kan du skriva det så här: $48+86=50+84=134$.

Använd samma metod och beräkna $394+167$. Det fattas 6 för att 394 ska bli 400. När du flyttar över 6 från 167 kan du skriva $394+167=400+161=561$. Smart, eller hur! Och helt [gratis matte!](https://gratismatte.se)

Huvudräkningsmetod 4:

Hur mycket blir $48+89+91+36$?

I detta läge, till exempel om du handlar i en affär, kan du göra en *överslagsräkning* och det betyder att tänka *ungefär*. Det är bra att göra en sådan *avrundning* när du ganska snabbt vill ha ett hyfsat svar. Du ska då använda ett lite krokigt likhetstecken som ser ut så här: $\approx$ och uttalas *är ungefär lika med*.

$58+36+91+89\approx 60+40+90+90=280$.

Om du vill kontrollräkna kan du beräkna den exakta summan av dessa fyra termer:
 $58+36+91+89=284$.

Addition med hjälp av uppställning

Metod:

Uppgiften är att beräkna summan av termerna $27+45+76+53$. I en uppställning är det nödvändigt att varje talsort hamnar i samma lodräta rad. I exemplet står t.ex. tiotalen spikrakt under varandra!

1. Placera talen under varandra. Det spelar ingen roll i vilken ordning du skriver talen, men det är lättast att skriva dem i samma ordning som i uppgiften.
2. Addera nu entalen först: $7+5+6+3=21$. I talet 21 är siffran 2 tiotalssiffra och siffran 1 är entalsiffra. Skriva 1 under strecket i entalsraden.
3. Siffran 2 skriver du överst i tiotalraden för den är ju värd 20.
4. Addera tiotalen: $2+2+4+7+5=20$. Det innebär 2 hundratal och noll tiotal. Summan av alla fyra termer blir alltså 201.

$$\begin{array}{r} 27 \\ 45 \\ 76 \\ +53 \\ \hline 201 \end{array}$$

Nu ska vi på gratismatte.se visa hur du använder metod 1 på lite större tal. Uppgiften är att beräkna summan av $148+326+785$. Placera talen under varandra och var noga med att varje talsort samlas i en och samma lodräta rad. Ett exempel på det är hundratalssiffrorna 1 och 3 och 7 som placerats rakt under varandra.

Börja med att addera den minsta talsorten, alltså entalen. $8+6+5=19$. Placera tiotalssiffran 1 över de andra tiotalen som på bilden till höger. Entalsiffran 9 placeras under strecket i entalsraden.

Addera sedan tiotalen som blir 15, samt därefter hundratalen som blir 12. Det innebär att summan blir 1259.

$$\begin{array}{r} 148 \\ 326 \\ +785 \\ \hline 1259 \end{array}$$

Ytterligare ett exempel på en bra uppställning ser du här till höger:

Nu ska du öva dessa metoder och då passar beräkningarna på nästa sida utmärkt!

$$\begin{array}{r} 1769 \\ 1045 \\ 26 \\ 7 \\ +2304 \\ \hline 4151 \end{array}$$

Addition med bra metoder

Beräkna $214+82$:

Beräkna $567+212$

Beräkna $424+358$

Beräkna $256+725$

Beräkna $3654+368$

Beräkna $2955+677$

Beräkna $8445+1555$

Beräkna $1564+1564+1564$

Beräkna $1234+5678$

Skapa en egen utmanande uppgift!

Addition med decimaltal i uppställning

Metod:

Uppgiften är att beräkna summan av talen $14+3,75+6+1,4+103+0,45$. I en uppställning är det nödvändigt att varje talsort hamnar i samma lodräta rad. I exemplet står t.ex. tiondelarna 7 och 4 och 4 spikrakt under varandra. Vi rekommenderar att du fyller ut de tal som saknar eller har få decimaler så att alla termer får samma antal decimaler. Till exempel skriver vi 1,40 istället för 1,4 för att få två decimaler.

1. Placera talen under varandra. Det spelar ingen roll i vilken ordning du skriver talen, men det är lättast att skriva dem i samma ordning som i uppgiften.
2. Addera nu hundradelarna först för det är den minsta talsorten i denna uppgift. Hoppas du känner att du alltid börjar räkna additionsuppställning från höger.
3. Det blev 10 hundradelar vilket leder till att en etta skrivs ovanför tiondelsraden och en nolla under hundradelsradens streck.
4. Fortsätt likt tidigare med nästa talsort. Det är tiondelarna och de blir 16 stycken. Placera därför siffran 1 över entalen och siffran 6 under tiondelsraden. 16 tiondelar är en hel och sex tiondelar.
5. När du arbetat dig igenom alla talsorter har du löst uppgiften: summan av de sex termerna är 128,60 eller 128,6 om du vill skriva det istället.

$$\begin{array}{r} 14,00 \\ 3,75 \\ 6,00 \\ 1,40 \\ 103,00 \\ + 0,45 \\ \hline 128,60 \end{array}$$

Det går att göra uppställningen utan att fylla på med nollor. Prova det om du vill, men var mycket noga med varje siffras position så att uppställningen blir rätt. Du ska naturligtvis få summan 128,6 även denna gång!

Addition av decimaltal med bra metoder

Beräkna $2,1+6,2$

Beräkna $5,6+2,3$

Beräkna $4,4+3,8$

Beräkna $5,6+7,5$

Beräkna $3,65+3,14$

Beräkna $2,90+6,72$

Beräkna $8,44+1,5$

Beräkna $1,56+1,05+0,4$

Beräkna $1,234+56,78$

Skapa en egen utmanande uppgift!
